

**Vyhodnocení
12. ročníku česko-slovenského projektu
pro základní školy a osmiletá gymnázia**

***Záložka do knihy spojuje školy:
Okouzlující svět knižních příběhů, pohádek a básní***

Knihovna Jiřího Mahena v Brně ve spolupráci se s Odborem Slovenskej pedagogickej knižnice Metodicko-pedagogického centra v Bratislave vyhlásili **při příležitosti října jako Mezinárodního měsíce školních knihoven 2021** pro základní školy a osmiletá gymnázia **12. ročník česko-slovenského projektu Záložka do knihy spojuje školy: Okouzlující svět knižních příběhů, pohádek a básní.**

Cíl česko-slovenského projektu

Cílem česko-slovenského projektu bylo **navázání kontaktů mezi českými a slovenskými základními školami a osmiletými gymnázii a podpora čtení** prostřednictvím výměny záložek do knih. Žáci vyrobili záložku do knihy, na které libovolnou technikou ztvárnili téma česko-slovenského projektu ***Okouzlující svět knižních příběhů, pohádek a básní*** a vyměnili si je s partnerskou školou ze Slovenské republiky. Výměnu záložek využily školy k navázání spolupráce, kontaktů nebo poznávání života žáků na Slovensku a v České republice a zároveň i jako průřezové téma do Školního vzdělávacího programu nebo jako součást dalšího školního projektu.

Průběh česko-slovenského projektu

České školy, které se chtěly zúčastnit projektu, **vyplnily do 24. září 2021 elektronickou přihlášku** zveřejněnou na webové adrese Knihovny Jiřího Mahena v Brně. Na základě zpracovaných údajů z elektronických přihlášek z České a Slovenské republiky vytvořila Slovenská pedagogická knižnica **467 partnerských dvojic** s přihlédnutím na druh a typ školy a počet žáků. Z uvedeného počtu bylo 225 partnerských dvojic vytvořeno mezi českými a slovenskými školami a 242 partnerských dvojic mezi slovenskými školami, a to z důvodu menšího počtu přihlášených českých škol. Ve dnech 29. a 30. září 2021 zaslala Odbor Slovenskej pedagogickej knižnice kontaktní údaje každé partnerské dvojici spolu s podrobnými pokyny o realizaci česko-slovenského projektu. Zúčastněné partnerské dvojice informovala o tom, že vzájemná komunikace, výměna záložek i navazování přátelských kontaktů bude jen v jejich kompetenci. Termín ukončení výměny záložek byl stanoven na 31. října 2021. Termín zaslání dobrovolné zpětné vazby byl stanoven na 16. listopadu 2021.

Vyhodnocení česko-slovenského projektu za Českou republiku

Do projektu se přihlásilo 934 škol s celkovým počtem 107 234 žáků, z toho bylo 225 českých škol s celkovým počtem 22 896 žáků a 709 slovenských škol s celkovým počtem 84 338 žáků.

Vyhodnocení česko-slovenského projektu za Českou republiku bude zveřejněno na webovém sídle Knihovny Jiřího Mahena v Brně (www.kjm.cz).

Výběr z dobrovolného hodnocení projektu spolu s fotografiemi z průběhu výroby záložek anebo s fotografiemi se samotnými nejkrásnějšími záložkami bude zveřejněn a dostupný na této webové adrese:

<https://www.kjm.cz/zalozka-spojuje>

Výroba záložek

Žáci vyráběli záložky rozmanitých tvarů, různých velikostí a s pomocí rozmanitých technik na letos zadané téma *Okouzlující svět příběhů, pohádek a básní* v průběhu vyučování, ve školním dětském klubu, v rámci kroužkové činnosti nebo ve školní knihovně podle svých možností, dovedností a věku, vzhledem k pandemii koronaviru a průběžným karanténám někteří žáci vyráběli záložky pro své slovenské kamarády i doma.

Při tvorbě se nezdálo inspirovali žáci ústředními postavami právě čtených či jimi velmi oblíbených knih. Žáci z nižších ročníků ztvárňovali na svých záložkách většinou pohádkové postavy z knih, výjevy z příběhů či oblíbené filmově-knižní hrdiny. Žáci z vyšších ročníků a mladší gymnazisté se nechali inspirovat motivy abstraktními, fantazijskými, ale rovněž motivy s knižními hrdiny. Mnohé školy si zpestřily výrobu záložek návštěvami knihoven či dalšími aktivitami podporujícími čtenářství – čtenářským klubem, čtenářskými besedami, soutěží či si dohledávali informace o sousedním státu a spolupracující škole na internetu a následně se získanými informacemi pracovali v hodinách, vyplňováním tematických pracovních listů apod. Některé školy si udělaly výlet do místní knihovny nebo dokonce do galerie výtvarného umění, kde si prohlédly výstavu knih a knižních obalů.

Výměna záložek

Většina škol do balíku se záložkami přibalila i dárečky pro slovenské přátele, v balících se pak objevovaly např. i přátelské dopisy od školních koordinátorů či přímo od dětí.

Některí partneři pak také navazují další spolupráci a udržují živý kontakt. Školy ve většině případů záložky od slovenských přátel rozdávaly dětem, které na ně často netrpělivě čekaly. Mnohé také napsaly o průběhu letošního ročníku projektu na webové stránky školy. Více škol se dohodlo se svou přidělenou partnerskou školou, že zůstanou v přátelském kontaktu a budou hledat nové způsoby spolupráce, např. v organizování výměnných pobytů českých a slovenských žáků nebo školních výletů na Slovensko, nebo naopak do České republiky.

Jedno z vyjádření zapojených škol:

Do výroby záložek na naší škole se s velikou chutí zapojili žáci třetích a čtvrtých tříd. Projekt se dokonce účastnila jedna nevidomá holčička, která stejně jako ostatní děti vyrobila krásnou záložku. Inspirací pro tvoření záložek do knihy byly dětem knižní příběhy a básně známých autorů, se kterými se zejména v hodinách čtení žáci seznamovali. Poslouchali jsme zhudebněné básně Jana Skácela od cimbalové kapely Hradišťan či krásná díla Jana Seiferta, která zhudebnil Miroslav Paleček. V rámci projektu se děti seznámily s kunštáckým básníkem Františkem Halasem a jeho básnickými sbírkami. V rámci podpory čtení si žáci vytvářeli referáty z přečtených knih, vyplňovali pracovní listy, namalovali obrázky k přečteným knihám. Vyroběné záložky jsme poslali naší partnerské škole ve Voderadech a přidali jsme i vlastnoručně psané dopisy. Od slovenských kamarádů jsme dostali moc krásné záložky a milé dopisy, které naše žáky velmi potěšili.

Jsmo rádi že jsme se mohli zúčastnit tak pěkného projektu.

Noemi Kolbertová – Základní škola a Mateřská škola Kunštát

Základní škola a Mateřská škola Kunštát

Přínos česko-slovenského projektu

Výměna záložek pomohla slovenským a českým pedagogům, ale i dalším zaměstnancům hravou a zábavnou formou získat žáky pro aktivitu čtení, taktéž podpořila jejich dobrý vztah ke knihám a ke školní knihovně a motivovala je, aby si knihy vybírali podle svých čtenářských zájmů. Rovněž jim pomohla vytvářet přátelská společenství, v nichž s radostí a nadšením pracovali, povídali si o přečteném a navzájem si doporučovali knihy od českých a slovenských spisovatelů.

Výměna záložek taktéž podpořila u žáků kreativitu, tvořivost a fantazii a zušlechtila i jejich morální hodnoty. Zároveň umožnila školám, aby navázaly vzájemnou spolupráci a poznaly historii, kulturu či regionální zvyky v obou republikách. **Přidanou hodnotou česko-slovenského projektu bylo na jedné straně oživení vyučovacího procesu**, podpora mezipředmětových vztahů, rozšíření vědomostí žáků z českého jazyka a literatury, vlastivědy a zeměpisu. Na druhé straně i výrazné zapojení žáků s mentálním postižením, žáků pocházejících ze sociálně nebo jazykově znevýhodněného prostředí, kteří mimo školní prostředí nemají přístup ke čtení knih.

Na projektu je základním kamenem potřeba sdílet radost, své zážitky z četby, utužovat dobré vztahy se svými bližními a poznávat nové, otevřít se možnostem, které čtení a projekt poskytují. Vše uvedené se naplnilo, učitelé měli možnost sdílet své zkušenosti se svými slovenskými protějšky, děti získaly krásné, ručně a ze srdce vyrobené dárkové záložky od svých nových (i stávajících) slovenských kamarádů a učili se vzájemné pomoci a podpoře v jejich vlastním snažení.

Poděkování

Naše upřímné **poděkování patří všem, kteří se dobrovolně a s radostí zapojili do česko-slovenského projektu a podíleli se na jeho přípravě, propagaci, realizaci a hodnocení** v České a Slovenské republice.

Dále děkujeme všem českým a slovenským pedagogickým pracovníkům i nepedagogickým zaměstnancům za přijetí přidělené partnerské školy, za skvělou koordinaci projektu na své škole a za korektní a přátelskou komunikaci s partnerskou školou. Též jim děkujeme za jejich nadšení, volný čas a úsilí, které věnovali usměrňování svých žáků po dobu výroby záložek a za zprostředkování výměny záložek. Osobně jim děkujeme za všechny inspirativní a tvořivé aktivity, které zrealizovali na podporu čtenářství.

Zcela bezpochyby jim patří náš vděk, obdiv a úcta.

Speciální poděkování

Náš upřímný **vděk patří i českým a slovenským žákům základních škol a osmiletých gymnázií** za to, že se opět **staly neobvyklými posly přátelství a dobrosrdečnosti** a využili své nadšení, nadání a talent k ušlechtilému cíli, jímž sebevzdělávání a vzdělávání druhých je, a že vytvářeli živá přátelství nejen v rámci svých tříd, ale i mezi školami.

Všem školám patří také upřímný dík za to, že i přes překážky, které byly kladeny pandemií koronaviru, se svědomitě a s nadšením pustily do výroby záložek, motivovaly své žáky k dokončení práce a předání radosti ze čtení k dalším malým či mladým čtenářům z řad dětí či z řad pedagogů.

Zvláštní poděkování

Zvláště chceme **poděkovat všem slovenským školám, které s pokorou přijaly za svého partnera v česko-slovenském projektu přidělenou slovenskou školu.**

Poděkování slovenskému partnerovi

Srdečné díky patří **Odboru Slovenskej pedagogickej knižnice Metodicko-pedagogického centra v Bratislave** za možnost společně realizovat česko-slovenský projekt. Jmenovitě bychom rádi poděkovali slovenské koordinátorce Mgr. Rozálii Cenigové, metodička a hlavní odborný garant česko-slovenského projektu, za její velkorysost, vstřícnost, empatický přístup a korektní jednání a v neposlední řadě za její profesionalitu a lidskost, díky čemuž se pracovní záležitost stala přátelskou záležitostí.

Základní škola a Mateřská škola Rozsochatec

Vypracovala

Mgr. Pavlína Lišovská, koordinátorka české strany česko-slovenského projektu (16. 12. 2021)

Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Koblížná 4, 601 50 Brno

Tel.: 542 532 146, e-mail: cdc@kjm.cz

www.kjm.cz

Organizátoři:

